

13 Μαρτίου 2017

Θεσσαλονίκη: Σημαντικό αρχαιολογικό εύρημα στον υπό κατασκευή σταθμό «Αγίας Σοφίας»

[/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Υπολείμματα μιας μαρμαρόστρωτης πλατείας, περικλειόμενης από κυκλική σιγμοειδή στοά αποκάλυψε η αρχαιολογική έρευνα στις εισόδους του υπό κατασκευή σταθμού Αγίας Σοφίας, για το μετρό της Θεσσαλονίκης.

Το μνημειακό σύνολο στη διασταύρωση της κεντρικής ρωμαϊκής λεωφόρου «Decumanus Maximus» με τον «cardo» της Αγίας Σοφίας βρίσκεται πάνω στον άξονα δύο σημαντικών παλαιοχριστιανικών μνημείων, της Βασιλικής της Αχειροποιήτου και της επισκοπικής Βασιλικής στη θέση του ναού της Αγίας Σοφίας. Χρονολογείται στον 6ο αιώνα.

Τα πρώτα συμπεράσματα της ανασκαφικής έρευνας, που διεξάγει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, παρουσίασε η αρχαιολόγος Ελένη Λαμπροθανάση, στην 30ή Επιστημονική συνάντηση για τις ανασκαφές στη Μακεδονία και τη Θράκη, που διοργανώνουν το ΑΠΘ και το υπουργείο Πολιτισμού.

«Οι μνημειακές αυτές διαμορφώσεις του δημόσιου χώρου, ενταγμένες σε μεγάλα οικοδομικά προγράμματα, ανάγονται στον 5ο και 6ο αιώνα, με ενδιάμεσες επισκευές και διάρκεια χρήσης τουλάχιστον μέχρι και τον 9ο αιώνα. Παρόμοιες διαμορφώσεις δημόσιων χώρων στην πορεία κεντρικών οδών υλοποιήθηκαν ως μεγάλα οικοδομικά προγράμματα αυτοκρατόρων του 4ου, 5ου και 6ου αιώνα στην Κωνσταντινούπολη, γνωστά από τις πηγές», επεσήμανε η κα Λαμπροθανάση, διευκρινίζοντας ότι «στη Θεσσαλονίκη, το νέο πολεοδομικό πρόγραμμα των παλαιοχριστιανικών χρόνων με τις ημικυκλικές σιγμοειδείς πλατείες εκτείνεται πάνω σε προγενέστερες οικοδομικές νησίδες».

Βορείως του «Decumanus Maximus», ανοίγεται μία πλατεία περικλειόμενη από κυκλική σιγμοειδή στοά - εξέδρα. Υπολογίζεται ότι κάλυπτε συνολικά επιφάνεια 300 τ. μ.. Εντός του μεγάλου σκάμματος, αποκαλύφθηκε το ανατολικό ήμισυ της πλατείας σε έκταση 190 τ.μ.. Δύο θυραία ανοίγματα σε τοίχο οδηγούν βόρεια και βορειοανατολικά, πιθανότατα, σε τρίτο ομόκεντρο σκέλος του στοϊκού οικοδομήματος, όπου εκτιμάται πως λειτουργούσαν καταστήματα.

Αν και η σύνδεση της πλατείας με τον Decumanus Maximus δεν είναι απόλυτα ευκρινής, λόγω των επικείμενων βυζαντινών τοιχοποιιών κατασκευών, η κα Λαμπροθανάση σημείωσε: «Με βάση τα μέχρι σήμερα ανασκαφικά δεδομένα, υποθέτουμε ότι η πλατεία συνδέεται με τον κεντρικό δρόμο, μέσω στοάς παράλληλης με αυτόν, εκτεινόμενη μόνο στο πλάτος του ανοίγματός της. Οι δύο στυλοβάτες με επίστεψη από μαρμάρινες πλάκες μόλις που διακρίνονται κατά

τόπους, κάτω από τους τοίχους των βυζαντινών καταστημάτων. Ο ένας βρέθηκε στη χορδή του ημικυκλίου και ο δεύτερος στη θέση, όπου αναμενόταν ο βόρειος στυλοβάτης του δρόμου, σε απόσταση περίπου δύο μέτρων από το κράσπεδο».

Ανάλογη είναι η διαμόρφωση και στη νότια γωνία του «Decumanus Maximus» με τον «cardo», όπου ημικυκλική πλατεία με στοά ανοίγεται προς τον κάθετο οδικό άξονα. Τμήματα των τοίχων και από τους στυλοβάτες εντοπίστηκαν αποσπασματικά στο σκάμμα του νότιου κελύφους του σταθμού «Αγίας Σοφίας». Θραύσματα εντοίχιων ψηφιδωτών και τοιχογραφιών «μαρτυρούν» τον πολυτελή διάκοσμο των τόξων της στοάς.

Η πλατεία, και σε αυτήν την πλευρά, ήταν επιστρωμένη με μαρμάρινες πλάκες, αν και η μεγαλύτερη επιφάνεια του δαπέδου έχει καταστραφεί, ενώ οι πλάκες που διασώθηκαν «in situ» είναι κατακερματισμένες. Η επιφάνεια της πλακόστρωσης υπολογίζεται σε 296 τ.μ., ενώ, αφαιρώντας τις καταστροφές από μεταγενέστερους λάκκους και φρεάτια, υπολογίζεται ότι καλύπτει συνολικά μέγιστη σωζόμενη έκταση 180 τ.μ..

Πηγή: naftemporiki.gr